

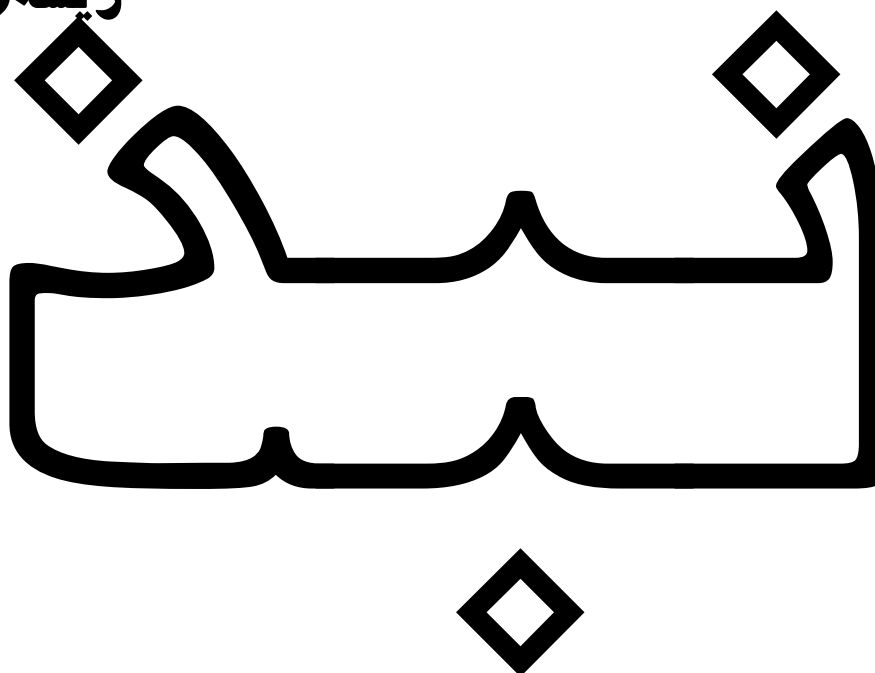

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۶۲۷

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۶۳۷، «نبذ» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «نبذ» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «نبذ» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۶۳۷
ریشه	نبذ
تعداد تکرار	۱۲
تعداد مشتقات	۱۱
تعداد ریشه مرتبط	۵۹

فهرست مشتقات

۱. اَنْتَبَدَتْ (۱)	۴. فَنَبَذُوهُ (۱)	۷. فَنَبَذْنَاَهُمْ (۲)	۹. لَيُنَبِّدَنَّ (۱)
۲. فَاَنْبِذْ (۱)	۵. فَنَبَذْتَهَا (۱)		۱۰. نَبَذَ (۱)
۳. فَاَنْتَبَدَتْ (۱)	۶. فَنَبَذْنَاهُ (۱)	۸. لَنِيذَ (۱)	۱۱. نَبَذَهُ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتي (۲)	۲۵. رسل (۲)	۳۷. عهد (۲)	۴۹. کون (۳)
۲. اثر (۱)	۲۶. سال (۱)	۳۸. فرق (۲)	۵۰. كيف (۱)
۳. اخذ (۳)	۲۷. سقم (۱)	۳۹. قبض (۲)	۵۱. لوم (۱)
۴. الله (۴)	۲۸. سوی (۱)	۴۰. قصو (۱)	۵۲. مریم (۱)
۵. اله (۴)	۲۹. شرق (۱)	۴۱. قلل (۱)	۵۳. نظر (۱)
۶. امن (۱)	۳۰. شری (۲)	۴۲. قول (۱)	۵۴. نعم (۱)
۷. انس (۱)	۳۱. صدق (۱)	۴۳. قوم (۱)	۵۵. نفس (۱)
۸. انن (۲)	۳۲. ظلم (۱)	۴۴. کتب (۴)	۵۶. وثق (۱)
۹. اهل (۱)	۳۳. ظهر (۲)	۴۵. کتم (۱)	۵۷. وری (۲)
۱۰. بصر (۲)	۳۴. عری (۲)	۴۶. کثر (۱)	۵۸. وله (۴)
۱۱. بئس (۱)	۳۵. عقب (۱)	۴۷. کلا (۱)	۵۹. یمم (۲)
۱۲. بین (۱)	۳۶. علم (۱)	۴۸. کلل (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۰۰} أَوْ كَلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
۲. {البقرة - ۱۰۱} وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
۳. {آل عمران - ۱۸} وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْفُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ
۴. {الأنفال - ۵۸} وَإِنَّمَا تَخَافَنَ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةٌ فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِبِينَ
۵. {مريم - ۱۶} وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا
۶. {مريم - ۲۲} فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا
۷. {طه - ۹۶} قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي
۸. {القصص - ۴۰} فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَاُنظَرُ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ
۹. {الصافات - ۱۴} فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ
۱۰. {الناريات - ۴۰} فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ
۱۱. {القلم - ۴۹} لَوْلَا أَنْ تَدَارَكُهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّي لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ
۱۲. {الهمزة - ۴} كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ